

... a kde jsi ty?

aneb Inspirativní projekty mladých lidí
podpořené z programu **Mládež v akci**

Předmluva

Mládež v akci je programem Evropské unie, který podporuje neformální vzdělávání mladých lidí. Program byl spuštěn v roce 2007 a potrvá do roku 2013. Umožňuje mladým lidem celistvě rozvíjet jejich osobnost a získat nové vědomosti a schopnosti, a to jednak tím, že jim nabízí finanční prostředky, jednak další podporou realizace jejich projektů.

Neformální vzdělávání je dobrovolné a přístupné každému. Je to organizovaný proces se vzdělávacími cíli, který je zaměřen na ty, kdo se učí, a jež počítá s aktivní účastí vzdělávaných osob. Neformální vzdělávání je zaměřeno na osvojování dovedností pro život a přípravu k aktivnímu občanství a zahrnuje jak individuální, tak skupinové učení s kolektivním přístupem. Je celistvé a je zaměřeno na průběh procesu učení a na zkušenosti a činnosti vycházející z potřeb účastníků.

Při kritickém pohledu přirozeně vyvstává otázka, zda neformální vzdělávání podporované programem Mládež v akci skutečně funguje a má reálný pozitivní dopad na přímé i nepřímé účastníky mládežnických projektů. Tuto otázku si položil i tým výzkumníků renomované společnosti Ecorys, který si vzal na mušku předešlou generaci programu Mládež v akci – program Mládež, realizovaný v letech 2000–2006. Jak jasně ukazují výsledky této studie, díky podpoře programu Mládež získalo více než 11 000 mladých lidí z ČR praktické dovednosti, které jim pomohly v dalším životě.

Z výzkumu vyplývá, že účast v programu má kladný vliv na zaměstnatelnost mladých lidí. Například 62 % absolventů Evropské dobrovolné služby uvedlo, že účast v programu přinesla nový impuls pro jejich profesní dráhu. Během účasti na mezinárodní akci musejí účastníci komunikovat cizím jazykem, spolupracovat s lidmi z jiného kulturního prostředí a řešit nepředvídatelné situace. Tato zkušenost je často motivuje k učení mnohem více než školní výuka, a proto se pak umí prosadit na trhu práce lépe než mladí lidé bez obdobné zkušenosti.

Účast v programu také posiluje pozitivní životní postoje. Naprostá většina účastníků mezinárodních výměn mládeže o sobě například prohlašuje, že dospěli k vyšší míře tolerance, což je způsobeno tím, že se setkali s lidmi z jiných kultur, museli s nimi spolupracovat na konkrétním projektu a komunikovat v cizím jazyce. Pro některé mladé lidi představovala účast v programu první zahraniční zkušenost. Nejvíce mladých lidí z ČR navštívilo Slovensko, Německo, Itálii, Polsko a Řecko. Projektů, které se konaly v České republice, se naopak zúčastnilo nejvíce Němců, Slováků, Poláků, Italů a Rakušanů.

Celkově bylo na projekty podporující neformální vzdělávání využito v České republice 12 032 824 euro. Jak dokládají i ostatní závěry citované studie a mnoha dalších podobně zaměřených výzkumů, peníze vložené do neformálního vzdělávání mladých lidí představují dobrou investici.

Obsah

Úvod	5
Akce 1	6
TriJO!	8
Primula	10
Tandemová kola	12
Vzděláním k solidaritě	14
Akce 2	16
Komunikace s egyptskou společností	18
Mládež pro mládež	20
Akce 3	22
Letokruhy	24
Mysli. Jednej. Usmívej se.	26
Akce 4	28
Podnikání mladých lidí pro úspěšnou Evropu	30
Go For It!	32
Coach2Coach	34
Publikace	36

Úvod

Když se řekne „mládež“, člověk si nejspíš vybaví sousloví „zlatá mládež“ nebo notoricky otřepané „mládí má zelenou“. Mladí lidé jsou – alespoň v České republice – veřejností často vnímáni jako skupina, která má život před sebou, může – na rozdíl od generací jejích rodičů a prarodičů – svobodně cestovat, učit se cizí jazyky a svět jí proto leží u nohou. A to je ještě ten lepší postoj! V horším případě jsou mladí lidé vnímáni jako „problém“, jako potíživí, kteří se poflakují po ulicích, berou drogy, čmárají po zdech a vůbec nemají nic jiného na práci než vymýšlet stále důmyslnější způsoby, jak obtěžovat řádného občana a rušit ho při práci či zaslouženém odpočinku.

Oba tyto pohledy opomíjejí, že dospívající a mladí dospělí procházejí velmi bouřlivým obdobím života, během kterého musí řešit naprosto zásadní existenční otázky a problémy: Kdo jsem a jaké je moje místo v životě a společnosti, co budu dělat, až skončím školu, jak najdu práci, kde budu bydlet atd. Kdo z často tak kritických dospělých disponuje alespoň zbytky paměti a sebereflexe, zpravidla si vzpomene, že i jemu dalo tohle období pořádně zabrat. Ne všichni si také uvědomí či připustí, že právě v téhle dynamické etapě se nejvíce utvářel jejich žebříček životních hodnot a formovaly se jejich postoje ke společnosti i pojetí sebe sama.

A právě v téhle tolik klíčové fázi života se mladé lidi nejen v České republice, ale v celé Evropě, snaží oslovit program Mládež v akci. Nebojte se, nejedná se o žádný výprodej mládeže ani o béčkový akční film s mladými hrdiny. Je to nástroj Evropské unie, který se snaží nabídnout mladým lidem podpůrnou ruku a poskytnout jim příležitosti k utváření vlastních postojů pod vlivem takových hodnot jako je tolerance, solidarita a respekt k ostatním kulturám. Podobné programy běží v České republice od roku 1996 (ve „starých“ zemích EU ještě o něco déle). A jak dosvědčují následující stránky, nejen že již u nás zapustily kořeny, ale nesou už i zajímavé ovoce těch nejroztodivnějších tvarů a chutí.

Milé čtenářky a čtenáři, přeji vám příjemnou ochutnávku.

AKCE 1 MLÁDEŽ PRO EVROPU

Výměna mládeže je setkání nejméně dvou skupin mladých lidí ze zemí Evropské unie, jehož cílem je vzájemně se poznat, porozumět odlišné kultuře, pracovat na společném tématu, prohlubovat jazykové schopnosti...

Iniciativa mládeže je projekt, který si sami navrhnou, vytvoří a realizují mladí lidé. Projekt rozvíjí jejich iniciativu, podnikavost a tvořivost a zároveň je prospěšný místní komunitě, v níž mladí lidé žijí.

TriJO!

Výměna mládeže

Primula 2007

Výměna mládeže

Tandemová kola

Iniciativa mládeže

Vzděláním k solidaritě

Iniciativa mládeže

Projekt se konal v Českém ráji od 23. 7. do 1. 8. 2007. Z programu Mládež v akci jsme získali grant 10 310 euro a před výměnou jsme z něj zaplatili pojištění, přípravu dobrovolníků i účastníků, mezinárodní přípravnou návštěvu v Praze, materiál a trička s logem výměny. Během výměny jsme hradili z grantu stravování, ubytování, dopravu v rámci ČR, vstupné a náklady na otevřený den (technika, letáky, kapela...). Po výměně jsme zaplatili kurzy pro dobrovolníky i účastníky jako odměna a zároveň investice do spolupráce na dalších aktivitách (angličtina, arteterapie, zpětná vazba), film o výměně a tvorbu webových stránek www.ciacekija.cz.

O čem projekt byl

Cílem výměny TriJO! bylo poznávání kultur a životního stylu mladých lidí z různých zemí, rozvoj schopnosti komunikace a spolupráce, podpora kreativity a vlastní iniciativy. Velký důraz jsme kladli na zapojení mladých lidí a na uplatnění jejich vlastních nápadů. V prvním týdnu byly na programu kreativní dílny (žonglování, břišní tanec, salza, výroba dřevěných perořízků, malování na sklo, korálkování, hip-hop, výroba a hra na didgeridoo, rybaření, legenda z Pařezu, balónkování...), sport, výlety pěšky i na kolech, jazyky, čajovna, diskotéka, oheň, hry...

V sobotu se konal otevřený den „Open TriJO! Den“. Veřejnost měla příležitost zažít s námi jeden den výměny – zúčastnit se kreativních dílen (malování na sklo, tetování henou, chrastítka z tykví, bodypainting, korálkování, břišní tance), sportovního turnaje či vycházky na nedaleký ve skále vytesaný hrad Pařez. Ke shlédnutí byla výstava fotografií a výrobků z předchozích dnů výměny, k ochutnání národní pokrmy. Večer byla na programu představení účastníků, která jsme vytvořili během prvního týdne výměny – břišní tanec, divadlo „Sněhová královna“, hip-hop „TriJO!“, úderné polské a lidové litevské písně, tanec se svíčkami a fire show. Jako host vystoupila kapela DUB in da TRIP, zvučil Čert.

Výměnu jsme zakončili dvoudenním vandrem, během kterého jsme slaňovali, příšerně zmokli, spali ve stodole, pekli si kuřata, našlapali spousty kilometrů, koupali se v rybníce, zpívali, byli na kafi, navštívili mučírnu a černou kuchyni hradu Kost, povídali, ztratili se a nakonec se zase našli...

V lednu 2008 jsme se všichni ještě jednou setkali „Na půl cesty“ ve Varšavě, kde jsme hodnotili výměnu, bavili se, prohlíželi fotky, film a Varšavu, plánovali, co bude dál. Výsledkem plánování je nápad na putovní cyklistickou výměnu zaměřenou na životní styl přátelský prostředí kolem nás – Bio TriJO!

Dopad projektu

V rámci projektu se setkávají vrstevníci z různých zemí, poznávají vzájemně životní styl a kulturu svých zemí. Věříme, že tato setkání pomáhají předcházet předsudkům a netoleranci, zjišťovat, jak je odlišnost zajímavá a může nás obohatit. Věříme, že projekt vede u všech zúčastněných k posílení sociálních dovedností, komunikace a spolupráce, získání nových znalostí a dovedností (jazyk, řemesla, informace o cizích zemích...), větší toleranci a porozumění mezikulturním tématům, motivaci učit se cizí jazyky a poznávat nové kultury. Důležité je příjemně a aktivně strávit volný

čas, užít si zábavu. Zájem účastníků pokračovat v dalších projektech a zapojit se aktivně do jejich přípravy nás utvrzuje v přesvědčení, že vše má smysl. Akcemi pro veřejnost se snažíme motivovat k aktivitě a inspirovat další mladé lidi.

Zapojení lidí s omezenými příležitostmi

Hlavní cílovou skupinou jsou mladí lidé, kteří žijí nebo v minulosti žili v dětském domově. Na krátkou dobu projektu nás obvykle hostí jeden z dětských domovů, což přináší účastníkům i tetám a strejdům možnost poznat, jak se žije v dětském domově v jiné zemi, čím se mohou nechat inspirovat, jak se kde řeší podobné situace apod.

Kdo projekt organizoval

Čia Čekija (www.ciacekija.cz) je neformální skupina mladých lidí, kteří se sešli při realizaci stejnojmenného projektu – Čia Čekija. Projekt vznikl jako následný projekt jedné z členek skupiny, která absolvovala Evropskou dobrovolnou službu programu EU Mládež v dětském domově v Litvě. Projekt byl určen mladým lidem z tohoto dětského domova a z českého Dětského domova Pyšely.

Členové skupiny jsou dobrovolníci se zkušenostmi s prací s mládeží, s volnočasovými aktivitami, kulturními akcemi a sociální prací. Tuto skupinu společně zformovali v roce 2004 za účelem realizace projektů česko-litevské spolupráce a představení litevské kultury, tradic a životního stylu v ČR a naopak. V roce 2006 rozšířili své pole působnosti i na Polsko, které obě země spojuje a leží na půli cesty.

Partnerské skupiny

Dětský domov Pyšely (ČR), Austejos draugai (Litva), Vilniaus 2-ieji vaiku globos namai (Litva) a neformální skupina Digimony (Polsko).

Projekt finančně a materiálně dále podpořili

Nadace Terezy Maxové, firma T.R.I. s.r.o., Středověká krčma Dětenice. Svou energií projekt podpořilo 15 dobrovolníků.

Cílovou skupinou jsou mladí lidé, kteří žijí nebo v minulosti žili v dětském domově.

Primula 2007 se konala v Kulturním centru Řehlovice od 1. do 17. 9. 2007. Z grantu programu Mládež v akci ve výši 11 662 euro jsme hradili cestovné, stravování, přednášky o architektuře, lektorské honoráře, výlety do Terezína, Litoměřic, Drážďan, Prahy a Karlových Varů, tematické večery, výtvarný materiál a dokumentaci.

O čem projekt byl

Již po dobu pěti let se v Kulturním centru Řehlovice, se sídlem na bývalém statku, setkávali mladí lidé z Čech, Německa, Polska, Rakouska a Itálie při projektu Primula. V prvních ročnících pomáhali budovat ekologickou střechu bývalého pivovaru a v následujících letech pokračovali v jeho dalších rekonstrukcích.

Šestý ročník Primuly očekával od účastníků zapojení do celkové budoucí vize a koncepce kulturního centra. Účastníci se zabývali architektonickými studiemi, měřeními a návrhy na budoucí využití řehlovického dvora. Vše bylo doprovázeno tvořivými dílnami, přednáškami, diskusemi, výlety do okolí a tematickými večery.

Nejtěžší bylo účastníkům vysvětlit, že i oni mají rozhodovat o budoucí podobě kulturního centra. Po počátečních nedorozuměních se začalo dařit a účastníci se zaměřili na dvě hlavní budovy statku: sýpku a stáje.

Bylo pěkné sledovat, jak studenti architektury dokážou převést naměřené metry do trojdimenzionálních skic v počítači, do fantastických animací. Při závěrečné prezentaci jsme byli všichni překvapeni, kolik práce se dá stihnout během čtrnácti dnů a jak zajímavé návrhy mohou vzniknout.

Dopad projektu

Silným motorem projektu Primula je společná aktivita, na jejímž konci stojí kolektivní dílo. Za každým je vidět kus smysluplné práce a zkušenost nabytá během projektu je pro každého účastníka jedinečná a velmi důležitá. Také obyvatelé Řehlovic mají možnost setkat se a poznávat ve své obci skupinky mladých lidí z Evropy. Zjišťují, že mladí lidé si rozumí, podnikají společné aktivity a pomáhají přetvářet vzhled bývalého statku. Místní to hodnotí pozitivně a navštěvují akce pořádané na statku.

Zapojení lidí s omezenými příležitostmi

Do projektu je zapojený mladý účastník, který přišel před lety o jednu ruku. Na základě tohoto traumatu se uzavřel a obtížně se seznamoval s novými lidmi. Díky účasti v projektu Primula si však našel v mezinárodní skupině své místo. Je otevřenější a zajímají ho nové věci a noví přátelé. Během projektu může s lidmi připravovat dřevo, vařit v kuchyni, účastnit se výletů nebo národních prezentací. Po skončení projektu je to právě on, kdo udržuje kontakty s velkou částí účastníků.

Zajímavé momenty projektu

Tento rok jsme upustili od zavedených národních večerů a účastníci si sami zvolili, jaké tematické akce chtějí slavit. Byl to retro večer, antika, japonský a hippie večer. Účastníci si vždy rozhodli, kdo ze skupiny bude vařit, kdo připravovat hry a kdo performanci. Neuvěřitelné bylo nadšení všech účastníků pro nejrůznější převleky a kostýmy. Během japonského večera byli všichni v kimonech jako gejši či samurajové a pochutnávali si na pravém suši. Vyvrcholením však byl hippie večer, kdy se celý statek vrátil do sedmdesátých let. Jak kostýmy květinových dětí, tak performance k filmu Vlasy byla prostě skvělá! Rakouská účastnice Tini z Vídně napsala po projektu: „Mám pocit, jako by mi dal před projektem někdo něco do čaje a já se až zase ve Vídni probudila z krásného snu opět do jiné reality.“

Kdo projekt organizoval

Kulturní centrum Řehlovice (www.kcrehlo.cz). Hlavním posláním Kulturního centra Řehlovice je organizování příhraničních společensko-kulturních a uměleckých aktivit. Svým intenzivním devítiletým působením se snaží skupina zakladatelů ve spolupráci se studenty a mladými dobrovolníky o vytvoření celkově lepšího přístupu ke společnému soužití rozmanitých kultur na našem území. Svojí polohou (na úpatí Českého středohoří) a mezinárodními aktivitami podporuje zejména zlepšení příhraniční atmosféry dvou sousedních národů – České republiky a Německa.

Partnerské skupiny

Zespół szkół elektronicznych i telekomunikacyjnych, Olsztyn (Polsko), Kulturverein riesa efau, Dresden (Německo), Spolek im-puls-drogerie, Wien (Rakousko). Externě jsme spolupracovali s Vysokou školou architektury Minsk (Bělorusko).

Studenti architektury dokážou převést naměřené metry do trojdimenzionálních skic.

Tandemová kola

Náš projekt probíhal od 1. 2. do 30. 9. 2008 v Praze a v celé České republice. Z programu Mládež v akci jsme získali grant 10 340 euro, ze kterého jsme uhradili tandemová kola, nosiče na kola, cyklistické dresy a přilby, dopravu, startovné na závodech, stravu a pronájem webových domény www.tandemteam.cz.

O čem projekt byl

Záměrem projektu byl rozvoj a propagace cyklistiky lidí se zrakovým postižením na tandemových kolech a oslovení mladých lidí s tímto handicapem. Cílem projektu bylo seznámit co nejvíce lidí s cyklistikou osob se zrakovým postižením, aktivně zapojit mladé lidi do cyklistiky na tandemových kolech a v následných letech navázat spolupráci se zahraničními partnery. Dalším z cílů projektu bylo umožnit seberealizaci mladých lidí se zbytky zraku, zvýšení jejich sebedůvěry a víry ve vlastní schopnosti, zapojení do sportovních aktivit, ve kterých se mohou potkávat a porovnávat svoji výkonnost s ostatními mladými lidmi.

Cyklistika je jednou z nejvhodnějších pohybových aktivit, kdy dochází k spolupráci člověka zrakově postiženého a člověka bez zrakového postižení. Mladí lidé se zrakovým omezením se tak mohli věnovat cyklistice zároveň se svými vrstevníky. Účast cyklistů na tandemových kolech na veřejných závodech přispěla k bližšímu seznámení stovek závodníků i divácké veřejnosti s cyklistikou lidí se zrakovým postižením.

V průběhu jednotlivých akcí byla pořizována fotodokumentace, která byla společně s průvodním komentářem prezentována na webových stránkách.

Navazující aktivitou byl štafetový přejezd cyklistů se zrakovým postižením na tandemových kolech z nejnižšího do nejsevernějšího bodu České republiky (z obce Loučovice u Vyšího Brodu do obce Severní ve Šluknovském výběžku).

Dopad projektu

Projekt přispěl k rozvoji cyklistiky lidí se zrakovým postižením v České republice a zvýšil povědomí veřejnosti o tandemové cyklistice. Jízda na tandemových kolech otevřela lidem bez zrakového postižení možnost blíže se seznámit se specifiky zrakového postižení, omezeními ale zároveň někdy i překvapivými schopnostmi a dovednostmi lidí se zrakovým handicapem.

Každá zraková vada hluboce zasáhne do života postiženého člověka. Proces akceptace oční vady, úplné nebo částečné ztráty zraku, mohou urychlit pohybové aktivity, z nichž je cyklistika svým cyklickým a vytrvalostním charakterem jednou z nešetrnějších a nejprospěšnějších aktivit.

Zapojení lidí s omezenými příležitostmi

Do projektu bylo zapojeno pět mladých lidí se zrakovým postižením, z toho jeden nevidomý mladý muž, a řada pomocníků, bez kterých by realizace projektu nebyla možná (vodiči, asistenti, řidiči ad.).

Zajímavé momenty projektu

Tandemová kola včetně svých posádek vzbuzovala při všech akcích zájem ostatních účastníků nebo náhodných diváků. Setkali jsme se pouze s pozitivními ohlasy a podporou naší činnosti ze strany pořadatelů akcí i ostatních lidí. K propagaci projektu a programu Mládež v akci jsme využili webové stránky a vlastního těla – na cyklistických dresech jsme měli logo programu.

Kdo projekt organizoval

Projekt organizovala neformální skupina CYKLOTEAM TANDEM (www.tandemteam.cz).

Přejezd cyklistů se zrakovým postižením na tandemových kolech z nejnižnějšího do nejsevernějšího bodu ČR.

Projekt se konal v Brně a Jihomoravském kraji od 1. 6. 2006 do 1. 7. 2007. Od programu Mládež v akci jsme obdrželi grant ve výši 5 749 euro a zaplatili jsme z něj cestovné, občerstvení, knihy, reklamu na literární soutěž, veškeré materiály na seminář a výtvarné potřeby pro děti.

O čem projekt byl

Projekt se zaměřoval na multikulturní výchovu a výchovu k lidským právům. Realizace projektu probíhala ve dvou rovinách:

Hlavní část tvořily semináře a přednášky zaměřené na jednotlivé regiony, z nichž k nám do Česka přicházejí uprchlíci. Například Čečensko a oblast Kavkazu jsme prezentovali takto: nejdříve přijela kulturoložka, která hovořila o tamním zvykovém právu, hudbě, tancích a písních. Poté nás jeden z aktivistů seznámil s problematikou lidských práv a přiblížil nám své cesty na Kavkaz, dále nás navštívila novinářka Petra Procházková, která byla v Čečensku jako válečná zpravodajka, a představila nám film, na kterém se sama podílela. Na závěr jsme jeli do uprchlického tábora a s uprchlíky z Kavkazu jsme se setkali osobně.

Druhá linie se odehrávala v uprchlickém táboře i mimo něj. Jezdili jsme s malými českými dětmi i s dětmi z uprchlických rodin na výlety a pořádali sportovní a výtvarné aktivity.

Dopad projektu

Pro mnohé české účastníky to byla životní zkušenost. Setkali se s nejlepšími odborníky na danou tematiku a také s lidmi, jejichž osud je poznamenán válkou či terorem v jejich zemi. Obojí člověka změní a málo z nás nepřehodnotilo své postoje a pohled na svět. Všichni, kdo se projektu, byť i malým dílem účastnili, zjistili, že je možné dělat zajímavou práci a smysluplně pomoci jiným. Pro uprchlíky byly velmi cenné zážitky, při kterých pocítili, že je někdo opět bere jako normální lidi, nikoliv jako nežádoucí a podivné bytosti bůhvíodkud.

Zapojení lidí s omezenými příležitostmi

Do projektu se zapojili často i sami uprchlíci, zejména ti starší, kteří pomáhali při organizaci akcí.

Zajímavé momenty projektu

Zajímavých momentů bylo mnoho, například setkání s uprchlíky, setkání s válečnými zpravodaji, setkání s lidmi z Ústavu pro studium totalitních režimů.

Kdo projekt organizoval

Naše neformální skupina Vzděláním k solidaritě (oradim@seznam.cz) vznikla v roce 2005 a skládá se ze studentů a studentek vysokých a středních škol v Brně a okolí. Naší náplní je pořádání volnočasových aktivit pro uprchlíky v pobytových střediscích a vzdělávací činnost pro základní a střední školy v oblasti lidských práv. Na tomto projektu jsme spolupracovali s NESEHNUTÍm, Biskupským gymnáziem a SUZ (Správa uprchlických zařízení).

Jezdili jsme s malými českými dětmi i s dětmi z uprchlických rodin na výlety...

AKCE 2 EVROPSKÁ DOBROVOLNÁ SLUŽBA

Evropská dobrovolná služba (EDS) umožňuje mladému člověku nebo skupině mladých lidí pracovat v neziskové organizaci v zahraničí. Mladí lidé získávají během EDS znalosti a dovednosti, které přispívají k jejich osobnostnímu i profesnímu rozvoji.

➔ **Komunikace s egyptskou společností**

➔ **Mládež pro mládež**

Projekt probíhal ve městě Mansoura v Egyptě od 2. 9. 2007 do 1. 3. 2008. Grant ve výši 5 617 euro jsme využili na pokrytí výdajů za cestovné pro dobrovolnici do Egypta a zpět, dále na náklady související s ubytováním, stravováním a podporou dobrovolnice během realizace aktivity. Z grantu jsme také hradili její měsíční kapesné a jazykový kurz arabštiny.

O čem projekt byl

Cílem projektu byla účast české dobrovolnice na komunitních projektech v Egyptě. Katka nás sama kontaktovala s žádostí o pomoc při realizaci dobrovolnického pobytu. Dobrovolnice je studentkou sociologie a jejím primárním zájmem bylo „vyzkoušet“ si teoretické znalosti v praxi a zároveň poznat odlišnou kulturu a odlišný přístup k řešení komunitních problémů. Hlavní aktivity projektu byly následující:

Projekty na podporu veřejného zdraví – Kateřina se zapojila do příprav mezinárodního dne žen a do realizace Národní konference HIV/AIDS v Egyptě.

Charitativní projekty v Mansourské fakultní nemocnici – Dobrovolnice se ve fakultní nemocnici podílela na charitativních akcích, jejichž cílem bylo zpříjemnit pacientům pobyt v nemocnici a zvýšit jejich psychosociální komfort – charita v pediatrické nemocnici a na onkologii, snídane pro chudé lidi během Ramadánu.

Kampaň na podporu zdraví – Jednalo se o kampaň na podporu dárcovství krve. Dobrovolníci připravili na různých fakultách stany, ve kterých propagovali dárcovství krve a zpracovali seznam studentů ochotných darovat krev. Kateřina spolupracovala i na dodání léků chudým lidem v jedné zapomenuté vesnici, jejíž obyvatelé nemají šanci dostat se do nemocnice.

Dopad projektu

Katka nám napsala: *„Pět měsíců v Egyptě mě velmi změnilo. Ovlivnilo můj pohled na svět, a to především na svět islámu. Uvědomila jsem si, kolik neuvědomělých předsudků a zbytečných obav jsem v sobě měla. Obecně však mohu říci, že možná ještě více předsudků panuje mezi Egypťany o Evropě a západu obecně. Ne všichni Evropané musí být bohatí, zkažení a ženy lehkých mravů. Také ne všichni muslimové jsou radikálové, „chudá“ země neznamená „nebezpečná“ země a šátek není symbolem útlaku. Poznání a především vzájemné porozumění odlišnému způsobu života vidím jako největší přínos tohoto typu projektů.*

Neméně si však cením mé každodenní práce v MSSA. Mezi nejzajímavější projekty, kterých jsem se účastnila, patří vzdělávací program na místních základních školách na téma pozice žen ve společnosti a domácí násilí, národní konference HIV/AIDS v Káhiře, charitativní projekty v místní fakultní nemocnici na pediatrickém a onkologickém oddělení, projekt podpory bezplatného dárcovství krve a lékařská kampaň (první pomoc a preventivní péče) v jedné z nejchudších vesnic governorátu Mansoura.

Na začátku mého pobytu jsem absolvovala intenzivní školení v rámci komunitního oddělení fakulty medicíny na téma diabetes, karcinom, spontánní potraty, katastrofy a první pomoc a závodní zdravotní péče, což mi pomohlo dohnat určitý handicap vůči studentům medicíny. Celý pobyt jsem také navštěvovala kurzy arabského jazyka. Na oplátku jsem já vedla několik seminářů pro dobrovolníky MSSA na téma sociální výzkum, dotazníková šetření, analýza dat a práce s programem SPSS.“

Zapojení lidí s omezenými příležitostmi

Dobrovolnice není příkladem člověka s omezenými příležitostmi, nicméně cílem hostitelské organizace je právě práce s lidmi pocházejícími z chudých oblastí, s dlouhodobě nezaměstnanými a žijícími v sociální izolaci.

Zajímavé momenty projektu

„Egypt jako místo pobytu pro dobrovolnou práci mohu jen doporučit. Pokud chcete pomáhat těm, kteří vaši pomoc opravdu potřebují, pokud chcete vidět přímý dopad své práce a poznat zcela odlišný způsob života, pak si pro svoji dobrovolnou službu vyberte Egypt.“

V této zemi vám nehrozí nebezpečí přímého politického či náboženského konfliktu ani se neseškátíte s kritickými hygienickými podmínkami. Egypt je země, která má tisíce turistických lákadel. Mimo turistické oblasti, jako je Káhira, Hurghada, Sharm, Luxor či Alexandrie, se však připravte na situaci, že budete jediní Evropané široko daleko a že vaše bledá kůže bude přitahovat často nechtěnou pozornost. Čas od času se vás budou chtít děti alespoň dotknout, protože nic takového v životě neviděly.“

Kdo projekt organizoval

Žadatelskou a vysílající organizací byla Hestia, o.s. – Národní dobrovolnické centrum (www.hestia.cz). V současné době Hestia realizuje aktivity pro profesionály z oblasti dobrovolnictví a neziskového sektoru, firmám nabízí aktivity podporující dobré vztahy byznys sektoru s místní komunitou a sociální odpovědnost firem. Studentům a veřejnosti nabízí knihovnu s unikátní literaturou o problematice dobrovolnictví.

Hostitelskou organizací byla Mansoura Student's Scientific Association (MSSA) – nezávislá, nestátní a nepolitická organizace Mansourské univerzity sdružující studenty a mladé lékaře za účelem dobrovolné práce.

**Možná ještě více
předsudků panuje mezi
Egyptány o Evropě.**

Projekt se konal v Kazanlaku v Bulharsku od 1. 10. 2007 do 31. 8. 2008. Grant 6 610 euro, z programu Mládež v akci, byl použit na zaplacení zpáteční letenky dobrovolníka do Bulharska a na pokrytí nákladů spojených s ubytováním a stravováním. Dobrovolník měl hrazen intenzivní jazykový kurs bulharštiny a dostával měsíční kapesné.

O čem projekt byl

Organizace Caritas Bulgaria provozuje v městě Kazanlak středisko mládeže zaměřené především na romskou mládež, které nabízí sportovní aktivity, vzdělávací kroužky (např. práci na PC, angličtinu, kreslení), setkání a výlety.

Český dobrovolník František Jeleček, kterého jsme do Bulharska vyslali, se zde zapojil do přípravy a organizace volnočasových aktivit pro děti a mládež, pomáhal s provozem i opravami střediska, podílel se na tvorbě webových stránek a prezentačních materiálů organizace.

Dopad projektu

Jak dobrovolník sám, tak i místní komunita hodnotí zapojení dobrovolníka velmi pozitivně. Fanda k svému projektu EDS říká: „Poznal jsem jinou kulturu, pracoval s různými etniky, hlavně s Romy a Turky, naučil se bulharsky a obohatil svůj spirituální život. EDS mi pomohla rozšířit můj pohled na svět. Svět pro mě nejsou jen Čechy.“

Hostitelská organizace uvítala zapojení a pomoc dobrovolníka při plnění každodenních povinností, zejména jeho ochotu při práci s dětmi a mládeží. Fanda byl na jedné straně dětem starším kamarádem, na druhé straně dobrým organizátorem. Vzhledem k svému mládí vnášel Fanda do práce s dětmi nové nadšení a impulsy a boural tím někdy zbytečné stereotypy.

Zapojení lidí s omezenými příležitostmi

„Odkáživa jsem chtěl být někde užitečný, ale vždy byl problém finanční. Díky projektu EDS mohu tuto svoji touhu realizovat,“ to jsou vlastní slova 22letého dobrovolníka v Bulharsku.

Nejen nedostatek finančních prostředků, ale i místo bydliště může mladého člověka omezovat. Fanda pochází z malé vesnice na jižní Moravě, a proto pro něj byla většina přípravných setkání špatně dostupná. Dostal tedy výjimku a měl jiný časový harmonogram příjezdů a odjezdů na setkání.

Zajímavé momenty projektu

Dobrovolník Fanda vypráví: „Škoda jen, že ti Bulhaři kývou obráceně hlavou, to mě ještě pořád mate... Zeptám se paní učitelky na něco a ona zavrtí nesouhlasně hlavou. Ptám se tedy, proč se mnou nesouhlasí. Ale ona se mnou přece souhlasí... oba se smějeme, protože nám to nedošlo :-)

V té škole je opravdu spousta legrace, bulharštinu se totiž učím v angličtině a po dvou hodinách výuky vypadám vždycky docela zničeně:-) Paní učitelka mi třeba řekne, ať přeložím větu – musím si to přečíst bulharsky azbukou, přeložit do češtiny a pak říct text v angličtině. Celkem náročné!”

„Jak se v Bulharsku zabíjí prase... Asi bych začal tím, že dělají všecko obráceně. Kdyby to viděl můj děda, tak ho z toho asi klepne. Všechny hodnoty, které mi byly odmalička jako klukovi z vesnice vštěpovány, byly pošlapány během pár minut.

Ráno jsme se vydali k známým do Kuklenu (Куклен) a spolu s nimi jsme si jeli prasátko vybrat. Největší prase mělo asi jenom 120 kg a byl to hrozný žebrák. Kvůli takovému prasátku by děda nevyndal ani sekeru!

Prase se tu nestřílí, ale podřezává. Chudák, docela dlouho trpí, než umře. Po podříznutí se tu všechna krev nechává odtéct – neznají tu jelita ani černou polívku. Celé prasátko se pak opaluje letlampou, aby se zbavilo chlupů. Nepoužívají smolu a ani horkou vodu, prostě hrůza. Konečně se dostavil kulturní šok.

Mimochodem, v té rodině, co jsme u nich zabíjeli, mi říkali, že mají dvě dcery ve věku 20 a 22 let a že ke každé dávají barák a auto. Tak ať vybírám :-) A že ať se nebojím, že i zeťáka by uživil...”

Kdo projekt organizoval

EDS organizovala Salesiánská asociace Dona Boska, o. s. (SADBA, www.mladez.sdb.cz) ve spolupráci s Caritas Bulgaria jako hostitelskou organizací. SADBA je občanské sdružení založené za účelem podpory výchovy dětí a mládeže k etickým hodnotám v salesiánském stylu. Sdružuje převážně právnické osoby, jako jsou salesiánská střediska mládeže, s cílem realizovat společné nadstřediskové projekty. Hlavní činností je rozvoj dobrovolnictví, vzdělávání, rozvojová pomoc, národní a mezinárodní aktivity pro mládež.

**Odjakživa jsem chtěl být
někde užitečný, ale vždy
byl problém finanční.**

AKCE 3 MLÁDEŽ VE SVĚTĚ

Mládež ve světě je akce propagující výměny a spolupráci s regiony nacházejícími se za hranicemi EU.

Letokruhy

Výměna mládeže se sousedními partnerskými zeměmi

Mysli. Jednej. Usmívej se.

Ověřovací návštěva se sousedními partnerskými zeměmi

Výměna mládeže se sousedními partnerskými zeměmi se konala v Haluzicích od 10. do 30. 7. 2007. Z grantu 21 896 euro jsme čerpali finanční prostředky na aktivity, zaplacení lektorů, stravování, ubytování v Haluzicích a na první dva dny návštěvy Prahy. Ze 70 % byly zaplacený letenky ruským a ukrajinským účastníkům. Částečně bylo hrazeno 80 kusů DVD se záznamem závěrečného vystoupení pro veřejnost.

O čem projekt byl

Ve vlastních prostorách chceme vybudovat areál pro provoz internátní školy dle osvědčených pedagogických systémů (akademika M. P. Ščetinina, dr. V. Sinelnikova, gruzínského pedagoga Š. Amonašviliho aj.). V roce 2006 jsme v našich rekonstruovaných prostorách organizovali pro malé děti letní školu haluzických radovánek. Akce se setkala s velkým ohlaselem, a proto jsme se s našimi partnery rozhodli podobu letního setkání rozšířit na mezinárodní akci pro mladé lidi.

Výměna mládeže z Česka, Slovenska, Ruska a Ukrajiny se uskutečnila v Haluzickém údolí (oblast Slovácka na jižní Moravě). Na program byly tematické okruhy, které se symbolicky vztahovaly ke stromu, ochraně přírody, kulturní výměně mládeže a zdravému životnímu stylu. Setkání rozvíjelo nejen možnosti a pravidla soužití v připravované internátní škole v Haluzicích, ale i spolupráci v evropském společenství. Důraz byl kladen především na environmentální principy, pravidla ochrany přírody a ochrany zdraví, na respekt k národní identitě a vědomí jedinečnosti každého člověka či národa.

Účastníci se seznámili s bohatostí různých kultur, zpívali lidové písně, tančili tance zúčastněných národů a ochutnali národní jídla. Společnou tvůrčí činností byla stavba přírodního altánku a závěrečné vystoupení, ve kterém jsme veřejnosti představili ukrajinské, ruské, slovenské a české tradice.

Dopad projektu

V české společnosti stále ještě přetrvávají stereotypy v myšlení ve vztahu Východ (Rusko, Ukrajina) – Západ (Česko, Slovensko) dané minulostí. Tyto předsudky u mladých lidí brzy padly díky vzájemnému poznávání a společné práci. Pro lepší porozumění minulosti jsme promítali film Tlmočník, kde je díky portrétu zajímavého člověka představena minulá éra včetně let 1968 a 1989.

Setkání bylo výjimečné pro všechny účastníky projektu. Například představitelka národa Komi ze severní části Ruska měla díky projektu jedinečnou možnost seznámit se s životem ve střední Evropě. Čechofrancouz, který trvale žije ve Francii, poznával slovanskou kulturu a český jazyk.

Zajímavé momenty projektu

Z deníku Letokruhů kronikářky Kateřiny: „...Všichni jsme vstali, chytli se v pase a vytvořili kruh kolem ohně. Byla to špica! Sepjetí národů, propojení každý s každým. Myslím, že na takové zážitky je dobré dávat peníze z EU – určitě jsme vytvořili více než politici sáhodlouhými jednáními.“

Jonáš (Česko): „Zažil jsem už mnoho úžasných letních táborů, ale ve srovnání s Letokruhy to všechno byla jen hra. Teprve v Haluzicích jsem vnímal, že si na nic nehrajeme, že skutečně každý po svém rozmlouváme s přírodou. Toto setkání zástupců několika národů mi přineslo velké obohacení, a to nejen v úrovni dovedností, ale především v úrovni růstu osobnosti a uvědomění. Nejvíce se mě dotýká poznání, že všechno, čemu věřím, existuje a že pokud se člověk řídí tím, co skutečně cítí, je svobodný.“

Zoja (představitelka národu Komi ze severního Ruska): „Líbilo se mi komunikovat s tak nadšenými lidmi. Vznikla osobitá atmosféra, ve které člověk ví a cítí, že je možné projevit sebe z různých stran. Pro mě bylo důležité poznat, že žijí na planetě takoví neobyčejní lidé. Nemyslela jsem si, že někdy pojedu do Česka. Pro mne to všechno bylo podobné pohádce, jakoby se to ani nestalo. Zážitků je mnoho. Zvláště bych chtěla zdůraznit, jaké jsou u vás „zlaté“, velmi zajímavé a dobrosrdečné děti. Vzpomínám taky, jak jsme se ráno za tónů muziky budili a dělali rozcvičky, jak jsme pekli pirožky, jak jsme tancovali, šli jsme kostýmy, vyšívali ... a jak jsme spali pod širákem rozloženi pod dubem.“

Kdo projekt organizoval

ZO ČSOP Haluzice (Česko). Jsme společenství mladých rodin a jednotlivců, jež pojí společný zájem o pospolitost rodiny, harmonický rozvoj dítěte, ochranu životního prostředí, kulturní dědictví a porozumění mezi lidmi – především mezi mladou generací, která je tvůrcem dalšího vývoje ve společnosti. Na základě společných zájmů a potřeb jsme se začali v roce 2004 sdružovat až do realizační podoby základní organizace Českého svazu ochránců přírody Haluzice, který má v současné době 8 aktivních členů. Pomáhají nám také dobrovolníci a rodiče z celé ČR.

Partnerské skupiny

Sedmokráska (Slovensko), Ladoleli (Rusko) a Insait (Ukrajina).

**Nemyslela jsem si,
že někdy pojedu do
Česka. Máte tu velmi
dobrosrdečné děti.**

Ověřovací návštěva se sousedními partnerskými zeměmi se konala v obci Rozluč (okres Lviv) na Ukrajině od 13. do 16. 12. 2007. Grant 6 545 euro jsme využili na pokrytí nákladů na stravování a ubytování účastníků, dopravu, pracovní materiály a další administrativní účely (komunikace s partnery apod.).

O čem projekt byl

Do projektu se zapojilo 7 partnerských skupin ze tří různých částí Evropy: z členských států EU, jihovýchodní Evropy, východní Evropy a Kavkazu. Mezinárodního setkání se zúčastnilo 13 aktivních mladých lidí, vedoucích mládeže a pracovníků s mládeží, kteří reprezentovali organizace z Polska, České republiky, Belgie, Španělska, Makedonie, Moldavska a Ukrajiny.

Některé partnerské organizace vzájemně spolupracovaly již dříve při různých aktivitách prostřednictvím programu Mládež nebo Mládež v akci (např. při EDS, kontaktním semináři). Ještě jsme ale neměli možnost setkat se všichni při jednom projektu, který by se zaměřoval na země ze tří částí Evropy.

Cílem ověřovací návštěvy Think. Act. Smile :-)) bylo rozvinout regionální spolupráci mezi neziskovými organizacemi z různých částí Evropy, připravit společný mezinárodní projekt a navzájem si předat své zkušenosti s prací s mladými lidmi.

Během našeho pobytu na Ukrajině jsme vymysleli projekt výměny mládeže Street pARTy, která se týká pouličního umění a lidských práv. Projekt je založen na vzájemném porozumění a snaží se přispět ke zlepšení mobility mladých lidí v Evropě. Ověřovací návštěva byla velmi důležitá, neboť nám poskytla prostor lépe se poznat a začít týmově spolupracovat na přípravě celého projektu.

Dopad projektu

Účastníci měli různé zkušenosti v oblasti práce s mládeží a s organizací mezinárodních výměn mládeže. Během ověřovací návštěvy si navzájem sdělili své zkušenosti a seznámili se s realitou práce v mládežnické oblasti v ostatních zemích. Účastníci si rozšířili své kompetence v oblasti mezinárodní mládežnické práce a získali praktické dovednosti při facilitaci programu a diskusních skupin.

Zapojení lidí s omezenými příležitostmi

Do projektu se zapojili účastníci z geograficky a ekonomicky znevýhodněných zemí jihovýchodní a východní Evropy a Kavkazu. Kvůli obtížím s přidělováním víz mají obyvatelé těchto zemí jen malou možnost poznávat cizí kultury, zapojit se do evropských projektů, získat důležitou zahraniční zkušenost a sami okusit evropskou dimenzi.

Zajímavé momenty projektu

Ryzí ukrajinská „bojkivska“ kultura a její tradiční kuchyň. 13. prosince jsme spolu s místními slavili Večer Andřeje. Moc vtipný byl převlek jednoho z účastníků, který předváděl různé populární ukrajinské zpěvačky. Překvapením pro všechny účastníky bylo, když zjistili, že se nejedná o zpěvačky, ale pouze o jediného dobrého herce.

Kdo projekt organizoval

Duha-Voluntary Support (Duha-VTS, www.trochujinak.cz) předložila projekt ověřovací návštěvy Think. Act. Smile :) společně s hostitelskou ukrajinskou organizací Girls Club YUNKA. Projekt byl realizován na Ukrajině.

Duha VTS vznikla v prosinci 2004 jako nová pražská skupina Duhy. Hlavním cílem VTS je šíření dobrovolnické myšlenky mezi mladými lidmi a podpora dobrovolnictví jako formy neformálního vzdělávání, které vede k personálnímu i profesnímu růstu mladých lidí. Dobrovolníci VTS se aktivně podílejí na programu Trochu jinak, pomáhají s vysláním mladých dobrovolníků na krátkodobé i dlouhodobé zahraniční dobrovolnické pobyty, organizují program Tamjdem a mezinárodní umělecký projekt Meet the Freak.

**Kvůli obtížím
s přidělováním víz mají
obyvatelé Makedonie,
Moldavska a Ukrajiny
jen malou možnost
zapojit se do evropských
projektů.**

AKCE 4 SYSTÉMY NA PODPORU MLÁDEŽE

Systémy na podporu mládeže jsou zaměřeny na podporu osob pracujících s mládeží a na rozvoj kvality programu na evropské úrovni.

Podnikání mladých lidí pro úspěšnou Evropu

Školicí kurz

Go For It!

Seminář

Coach2Coach

Mezinárodní školicí kurz

Školící kurz probíhal od 2. do 9. 2. 2008 v Praze. Z grantu 6 190 euro jsme uhradili cestovní náklady účastníků školení, ubytování a stravování v Praze, náklady na přípravu a komunikaci s partnery, školící pomůcky a pronájem prezentační techniky. Zaplatili jsme také zkušené profesionální školitele ze zahraničí i experty z ČR.

O čem projekt byl

Tématem školícího kurzu Youth Entrepreneurship for Successful Europe bylo podnikání mladých lidí a jeho podpora. Podnikání a podnikavost vyhlásila Evropská komise jako jednu z osmi klíčových kompetencí pro celoživotní vzdělávání. Mladými podnikateli mohou být i lidé, kteří založí vlastní neziskovou organizaci, koordinují různé projekty a pomáhají druhým nebo kteří podnikají jako mladí umělci či sportovci.

Rozhodli jsme se proto pozvat naše partnerské organizace z Estonska, Francie, Finska, Itálie a Švédska, abychom rozšířili jejich znalosti a kompetence v oblasti podnikání a umožnili jim podporovat mladé podnikatele v jejich zemích.

Tým tří školitelů z ČR, Estonska a Francie připravil intenzivní šestidenní program sestávající z workshopů, prezentací, diskusí v malých skupinkách, aktivit a her. Účastníci se seznámili s definicí podnikání mladých, zjistili, jaké má podnikání přínosy a dopady a jak konkrétně mohou podporovat mladé podnikatele ve svých zemích. Speciální workshopy byly věnovány etice podnikání a projektovému managementu. Na školení jsme pozvali rovněž experty, kteří doplnili program cennými informacemi a zkušenostmi. Jako příklad podnikání se sociálním aspektem jsme navštívili chráněné dílny Modrý klíč, ve kterých pracují mentálně postižení.

Dopad projektu

Účastníci během školení získali řadu nových poznatků, informací, kontaktů a osvojili si různé dovednosti, které mohou dále použít při práci ve svých neziskových organizacích. Věříme, že řada z nich díky účasti na školení bude schopna nabídnout aktivním mladým lidem pomoc a podporu v začátcích jejich podnikání, ať už v ziskovém či neziskovém sektoru. Pro všechny bylo školení zároveň velkou interkulturní zkušeností, dozvěděli se více o jiných zemích, kulturních odlišnostech ale i věcech, které nás v Evropě spojují. Tým školitelů tu nebyl od toho, aby účastníky šest dní pouze učil. Snažili jsme se, aby se každý učil od každého a abychom se navzájem obohatili. Celé školení bylo vedeno metodami neformálního vzdělávání.

Během školícího kurzu měli účastníci rovněž řadu příležitostí prezentovat své organizace a jejich aktivity, navázat kontakty a naplánovat případné společné projekty do budoucna. Řada účastníků se rozhodla zorganizovat ve svých zemích výměnu mládeže, iniciativu mládeže či se zapojit do Evropské dobrovolné služby. Věříme, že naše školení pomůže řadě dalších mladých lidí, aby uskutečnili své cíle a plány a svou podnikavostí přispěli k úspěšnější Evropě.

Kdo projekt organizoval

občanské sdružení Together Czech Republic (www.together.cz). Sdružení bylo založeno v roce 2005 skupinou mladých lidí z České republiky a zapojilo se do mezinárodní sítě neziskových organizací Together. Díky podpoře našich kolegů ze zahraničí i programu Mládež jsme získali spoustu zkušeností a zorganizovali řadu projektů. Dnes má organizace 90 členů a za sebou mnoho úspěšných výměn mládeže, školení, seminářů, vyslaných dobrovolníků a jiných projektů na lokální i mezinárodní úrovni.

Účastníci zjistili, jak mohou konkrétně podporovat mladé podnikatele ve svých zemích.

Akce se konala na Brněnské přehradě od 16. do 18. 11. 2007. Školení finančně podpořila Česká národní agentura Mládež, náklady byly 48 740 korun.

O čem to bylo

Záměrem školení bylo zajímavým způsobem oslovit nové potenciální žadatele z řad mladých lidí a pomocí neformálního učení je motivovat, nadchnout a nabídnout jim příležitost pro vytvoření akčních týmů, ve kterých by mohli realizovat projekty.

Aby školitelé zaujali účastníky, vymysleli si fiktivní skupinu kamarádů z Náměště nad Oslavou, kteří mají nápady na realizaci různých projektů, ale kteří se školení Go For It! nemohou zúčastnit. Mladí lidé pak hledali možnosti, které by kamarádi z Náměště mohli v rámci programu Mládež v akci využít, a vymýšleli aktivity, které by mohli zrealizovat.

V programu tří denního školení se objevily ice breakery (lamače ledů), seznamovací hry, energizery i různé metody hodnocení. Teenageři se dozvěděli poutavou formou nejen o programu Mládež v akci, ale i o projektovém managementu.

Dopad školení

Skupina projevila velkou touhu získat informace a příležitosti, a proto teenageři uvítali většinou první seznámení s programem Mládež v akci. Účastníci také pochopili, že nestačí jen přijít na úřad a hned automaticky získají peníze na své akce. I když většina účastníků byla poměrně mladá (mezi 16 a 19 rokem), většina z nich projevila zájem zapojit se do dalších aktivit nebo je sama pořádat.

Zapojení lidí s omezenými příležitostmi

Takoví lidé se školení nezúčastnili.

**Nestačí jen přijít na úřad
a počítat, že automaticky
získáte peníze.**

Zajímavé momenty projektu

Citujeme závěrečnou báseň jednoho účastníka, který v ní shrnuje hlavní momenty školení a zároveň je hodnotí:

Go For It!

*V pátek jsme se sbalili
Do neznáma odjeli*

*Pak přijeli do srubu
S velkou krosnou na lubu*

*Na večeri řízek, bramborový salát
Do ruky hned míček a diablo zvládat*

*Bleskurychlé seznámení
Formou skvělých her*

*A neznámých už tu není
Informace žer a žer*

*Žádný sešit, učebnice
Přesto se tu naučíš*

*Srandy je tu nejvíce
A nikdy se tu nenudíš*

*Ta skupina, Mládež v akci
To jsou ale kabrňáci*

*Na bonga tu hustě válí
Bez přestání furt nás školí*

*Už nevím, co k tomu dodat
Snad jen zítra musím dospat*

*A na závěr chci poradit
Honem všichni Go For It!*

Kdo školení organizoval

Česká národní agentura Mládež (www.mladezvakci.cz). Organizačně zajišťovala regionální zástupkyně pro Jihomoravský kraj Kateřina Petrášová, lektorovali školitelé neformálního vzdělávání David Kubů a Jan Látal.

Termín a místo konání – Tromsø, Norsko, 9.–16. 9. 2007. Výše nákladů účastníka – vyslaný Vít Šnajdr si hradil pouze cestovní pojištění. Cestovné mu zaplatila Česká národní agentura Mládež, o ubytování a stravu se postarala norská národní agentura a evropské školicí centrum SALTO Participation.

O čem to bylo

Cílem této akce bylo ukázat mladým lidem pracujícím s mládeží, co to je koučing, jaké jsou jeho možnosti a jak ho nejlépe využívat v praxi zejména v projektech programu Mládež v akci. Školení se účastnilo 25 mladých lidí z 15 evropských států a vedl je zkušený lektorský tým.

Při školicím procesu využívali školitelé řady metod a na několik málo teoretických přednášek okamžitě navazovala praktická část. Na programu byla jak individuální práce, tak práce v malých skupinkách i aktivity pro celý tým. Vyzkoušeli jsme si taky různé role, se kterými se můžeme při koučingu setkat. Lektorský tým velmi pružně reagoval na naši zpětnou vazbu a na okamžitou náladu ve skupině. Každý večer probíhalo neformální hodnocení dne a lektori podle tohoto hodnocení upravovali další průběh školení.

Dopad školení

Obrovský přínos tohoto školení vidím v navázání nových kontaktů s mladými lidmi z různých zemí Evropy. Již dnes se pomalu začínají rozjíždět některé projekty spolupráce s těmito lidmi. Za velmi podstatné považuji šíření povědomí o koučingu jako nové metodě vedení mládeže. Zatím je tato metoda velmi málo využívána a výměna zkušeností prostřednictvím tohoto školení byla velmi přínosná pro všechny zúčastněné. Další hodnotou bylo získání nových znalostí o různých zemích, o jejich kultuře, životním stylu a o různých formách práce s mládeží.

Zajímavé momenty projektu

Asi nejsilnějším zážitkem byla tvorba našich výstupů – během velmi krátkého času natočila jedna skupina účastníků film o mladých lidech v Tromsø, druhá vytvořila rozhlasový pořad pro místní internetové rádio a třetí vydala tištěnou zprávu o probíhajícím školení. Přiznám se, že jsem se ještě nesetkal s tak vysokým nasazením, tak elektrizující atmosférou a s tak vynikajícími výsledky v tak krátkém čase.

Druhý velký dojem na mne udělala prohlídka mládežnického centra Tvibit zaměřeného na filmovou a hudební tvorbu. Jejich program prevence sociálně patologických jevů a způsob financování tohoto centra je opravdu skvělý.

Kdo školení organizoval

Norská národní agentura programu Mládež v akci (www.aktivungdom.eu)
a SALTO Participation RC (www.salto-youth.net).

**Koučing je nová metoda
vedení mládeže.**

Publikace

Překládáme a připravujeme zajímavé publikace týkající se neformálního vzdělávání, interkulturního učení, lidských práv, koučingu a dalších zajímavých témat souvisejících s mladými lidmi.

Elektronickou verzi níže uvedených publikací lze zdarma stáhnout na www.mladezvakci.cz/publikace. Některé z publikací je možné koupit v České národní agentuře Mládež nebo v Národním institutu dětí a mládeže.

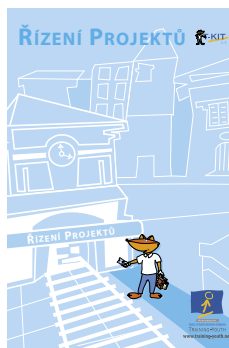
T-Kit č. 4 Interkulturní učení

Tento T-Kit (neboli školicí materiál) obsahuje teorii a praxi interkulturního učení. Najdete v něm nápady, zkušenosti a 30 neformálních aktivit na téma interkulturní učení. Určeno pracovníkům s mládeží a školitelům a všem zájemcům o interkulturní dialog.

T-Kit č. 3 Řízení projektů

Tento T-Kit vysvětluje v jednotlivých krocích, jak správně napsat mezinárodní projekt určený pro mládež. Vhodné pro mladé lidi, pracovníky s mládeží i projektové manažery.

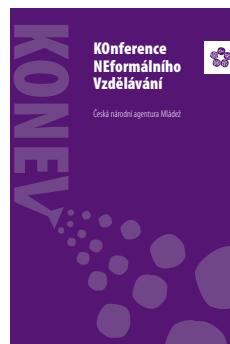
Průvodce koučingem – vybrané kapitoly

Nabízí praktické nástroje, metody, náměty, rady a informace jak pomoci mladým lidem rozvinout jejich vlastní projekty. Zaujme mládežnické vedoucí, pracovníky s mládeží, školitele nebo jakoukoliv osobu poskytující mladým lidem podporu při realizaci jejich projektů.

KONEV – KOnference NEformální Vzdelávání

Příspěvky účastníků Konference neformálního vzdělávání 2007, výstupy z workshopů konference a základní evropské dokumenty týkající se neformálního vzdělávání. Poskytne mnoho informací pracovníkům s mládeží, odborníkům z oblasti vzdělávání i zájemcům o neformální vzdělávání.

Ruce vám pomohou o krok dál

Pro mladé lidi ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí jsou vhodné krátkodobé projekty Evropské dobrovolné služby. Brožura dokazuje, jak projekty zahrnující praktickou činnost (stavba, renovace, zahradnictví, výtvarné umění, hudba, tanec apod.) přímo odpovídají specifickým vzdělávacím potřebám mladých lidí s omezenými příležitostmi. Osloví pracovníky s mládeží a vedoucí mládeže.

KOMPAS – Manuál pro výchovu mládeže k lidským právům

Přináší praktické aktivity podporující zapojení mladých lidí a rozvíjející pozitivní postoj k lidským právům. Manuál klade důraz na ty, kdo se učí, na prostředí, v němž žijí, a na problémy, které je zajímají. Vyvinuto pro vedoucí skupin mládeže, učitele a pedagogy a zájemce o lidská práva, občanství a demokracii.

Do Evropy hrou

Více než sedmdesát neformálních aktivit: seznamovací hry, lamače ledů, energizery, zjištění očekávání účastníků, formy hodnocení a aktivity zaměřené na interkulturní učení a týmovou práci. Zpracováno pro pracovníky s mládeží, mládežnické vedoucí a vůbec pro všechny, kteří jsou aktivně zapojeni do práce s mládeží.

GR pro vzdělávání a kulturu
Program „Mládež v akci“

mládež
česká národní agentura

NIDM
NÁRODNÍ INSTITUT DĚTÍ A MLÁDEŽE

MŠMT

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**Copyright © Národní institut dětí a mládeže
MŠMT, Česká národní agentura Mládež.**

Koordinátorka:

Lucie Jarolímková

Jazyková redakce:

Petr Šámal

Grafická úprava:

galio **crossmedia**, www.galio.cz

Náklad 4 000 kusů; Praha 2008

Velmi děkujeme vedoucím projektů
a účastníkům za poskytnuté texty
a fotografie.

Tato publikace nemusí nutně vyjadřovat
oficiální stanovisko Evropské komise,
členských států Evropské unie ani organizací
spolupracujících s evropskými institucemi.

**Tato publikace je tištěna na
ekologicky šetrném papíru.**

Česká národní agentura Mládež
Národní institut dětí a mládeže MŠMT
Na Poříčí 12, 110 00 Praha 1
tel./fax: +420 224 872 280
e-mail: info@mladezvakci.cz
www.mladezvakci.cz

Publikace zdarma ke stažení na:
www.mladezvakci.cz/publikace